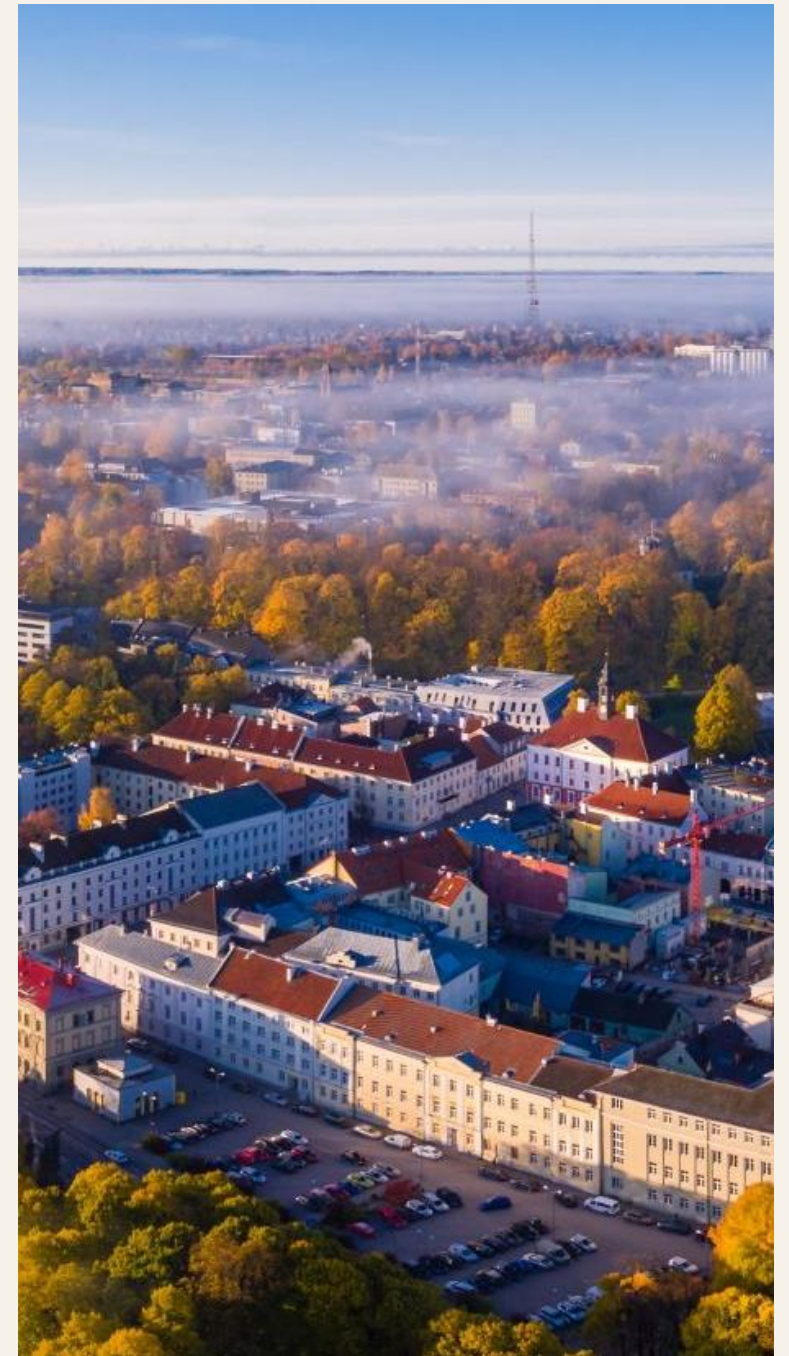

Tartu vanalinna ja selle rohealade elavdamine

Jiri Tintera
Ruumiloo osakond / linnaarhitekt
Tartu Linnavalitsus

TARTU

Tartu vanalinn

- Rüütli tn jalakäijate alaks 2004
- Kööni tn rekonstrueerimine 2010
- Pirogovi park 2017
- Ulikooli tn 2020
- Valgusküla/jõululinn 2017, uisuväljak 2020

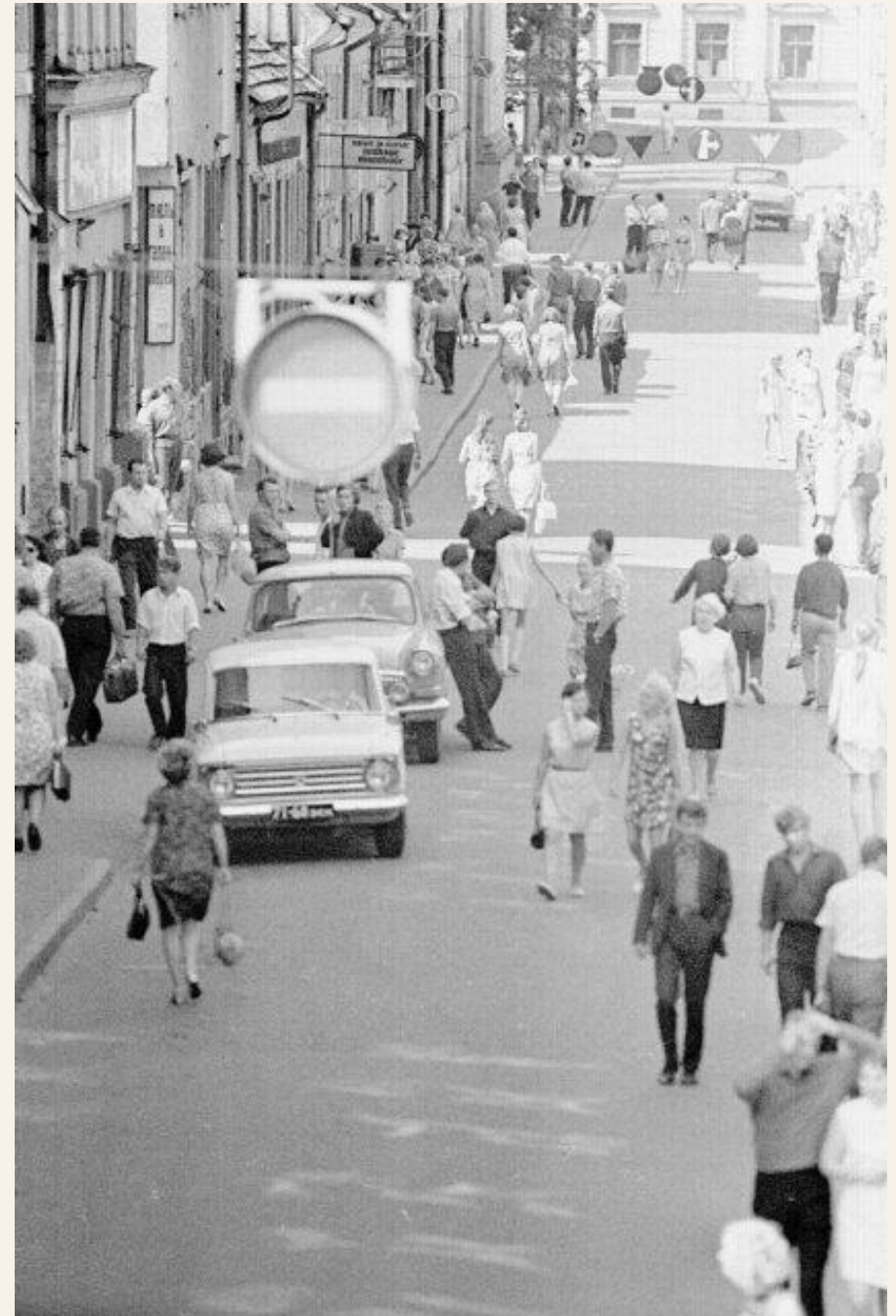

Vanalinna väljakutsed

Sarnaselt teiste linnadega:

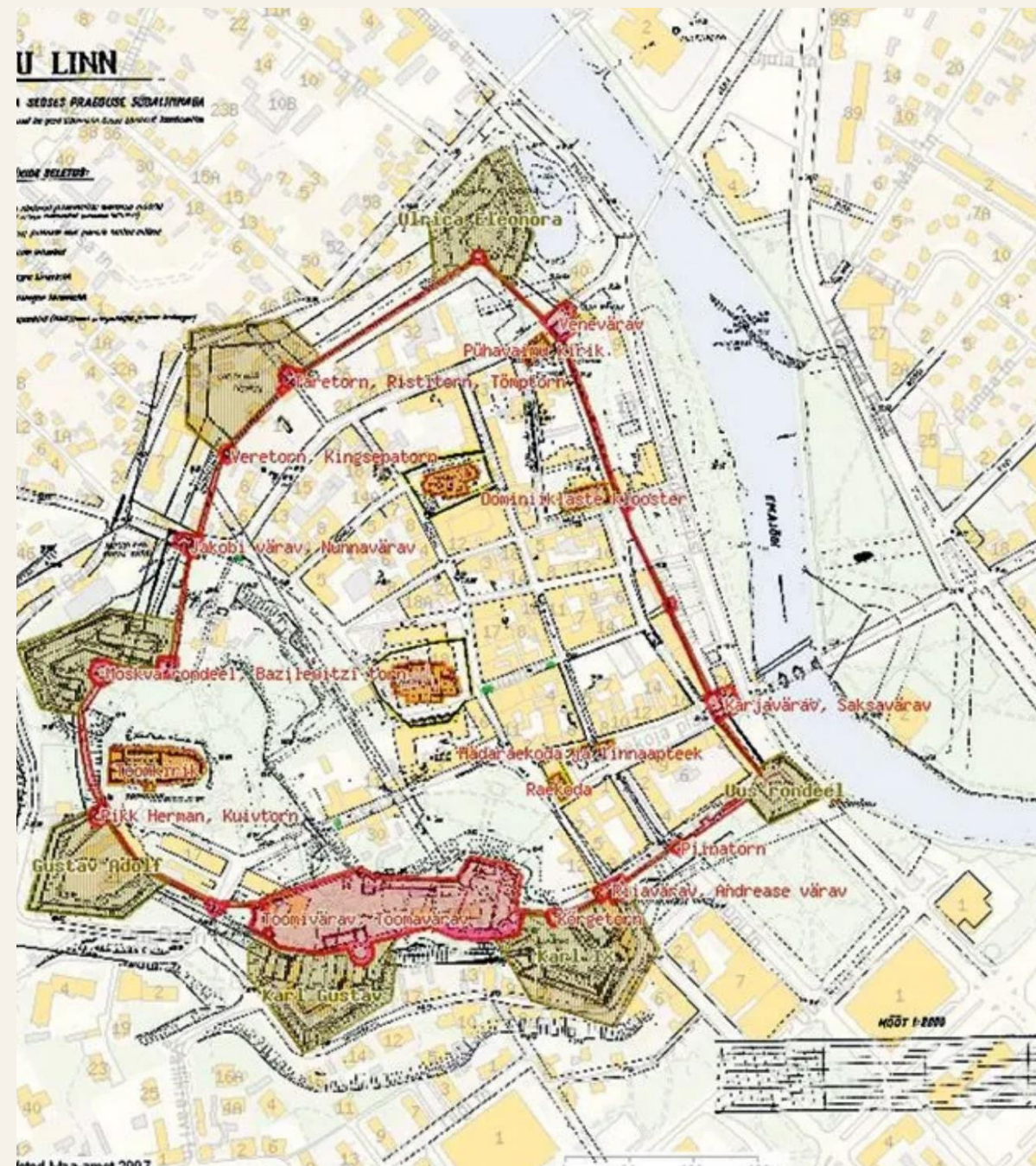
- teenuste kolimine äärelinnas olevatesse kaubanduskeskustesse
- funktsioonide vähenemine
- tühjad hooned
- rohealade kasutus

Rüütli tn 1971

Vanalinna piirid

- keskaegne linnamüür
- bastionivöönd
- vanalinna asum

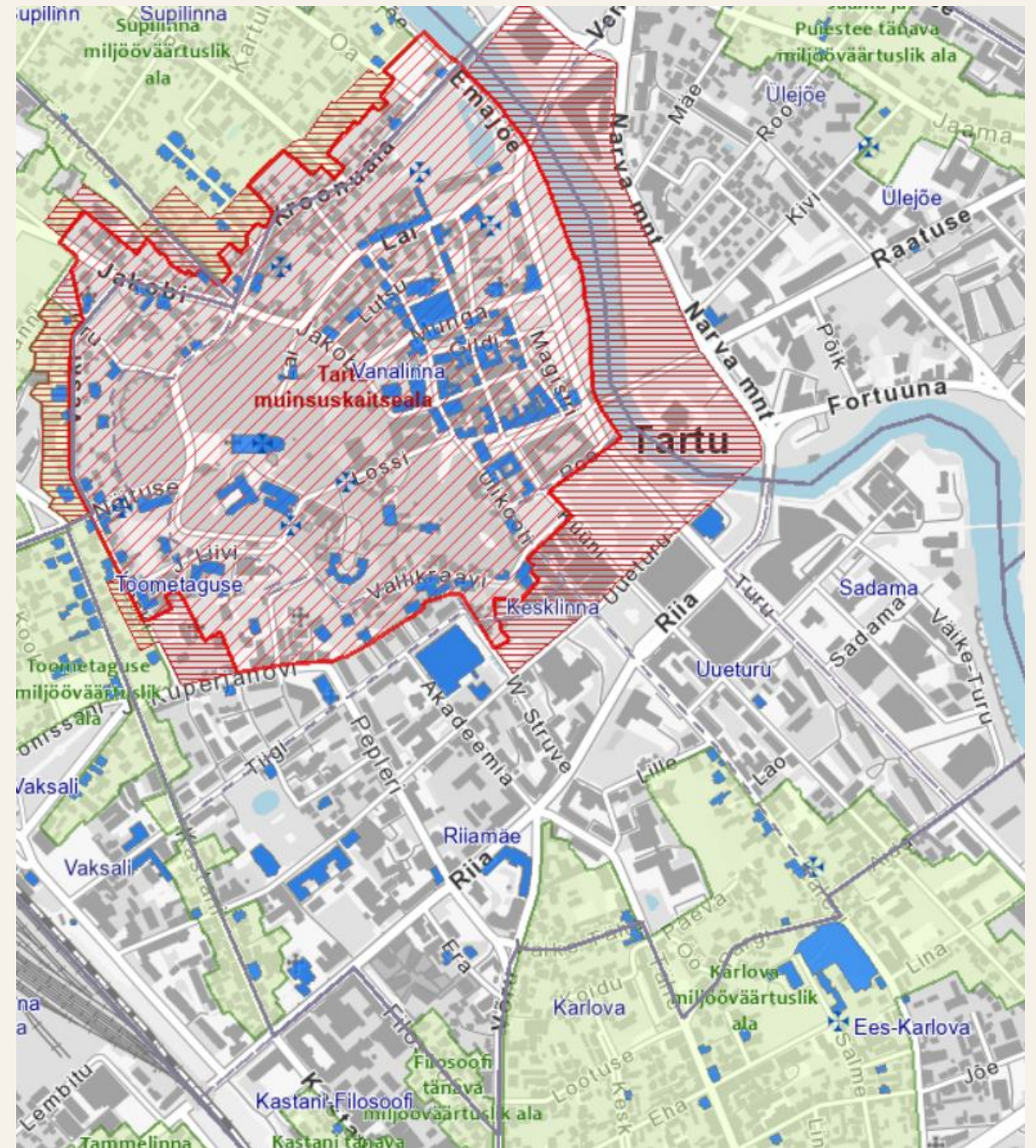
Vanalinn Tartu linna üldplaneeringus

Tartu muinsuskaitsealana:

Tartu muinsuskaitseala kaitsmise eesmärk on ajaloolise linnaruumi säilitamine ja arendamine selle iseloomulikku materjali- ja vormikäsitlust hoides.

2023 Muinsuskaitseala kaitsekord:

Muinsuskaitseala kaitse eesmärk on Tartu ajaloolise linnatumiku, seda kujundavate iseloomulike ajastu- ja kohatunnetust loovate väärtuste säilitamine ja esiletoomine, hoonete kasutamine ning linnaruumi kestlik areng.

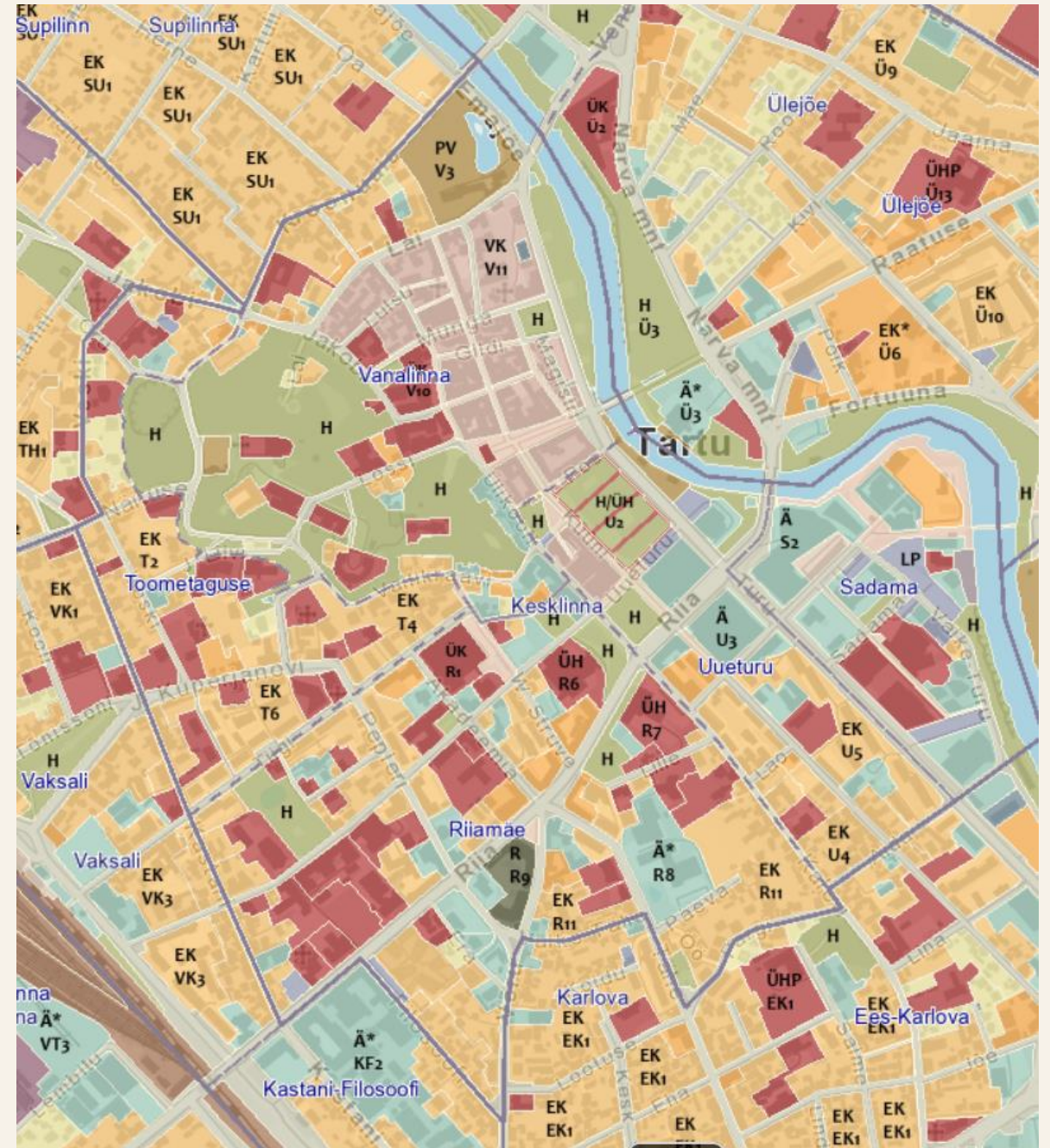

Vanalinn Tartu linna üldplaneeringus

Osa kesklinnast:

UP eesmärk on kujundada kesklinn rahvusvahelistuvaks, ajaloolist linnaruumi arvestavaks, visuaalselt, ruumiliselt ja funktsionaalselt sidusaks ning tihedaks ülikoolilinna südameks ja piirkonnakeskuseks.

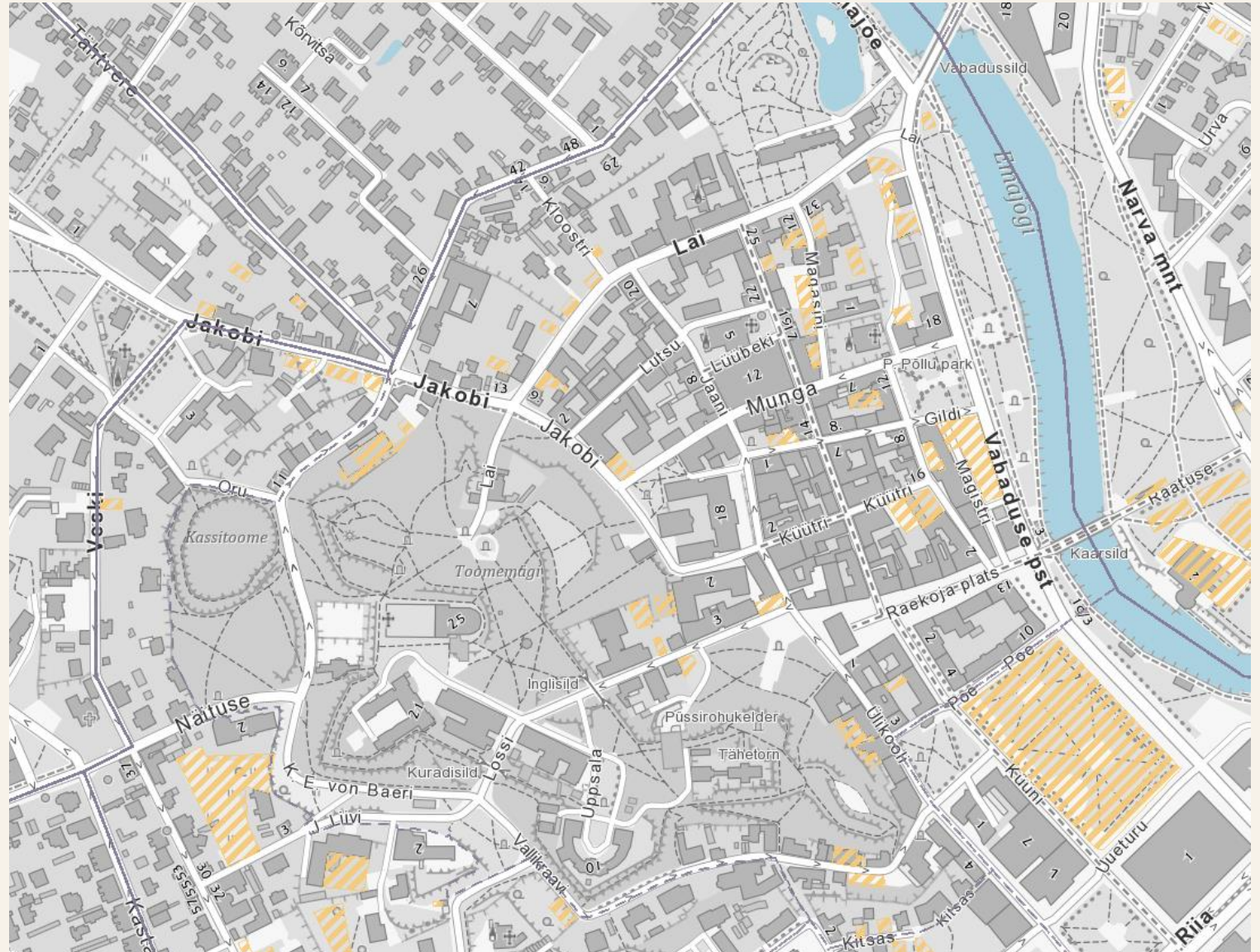
Kesklinn kujuneb ruumiliselt terviklikuks ja sidusaks, ühendades nii vanalinna, Ulejõe kui ka Riia-Turu tn piirkonda kujuneva uues keskuse. Selleks on vaja, et kultuuri-, teenindus-, vabaaja- ja majutusasutused, aga ka eluasemed paikneksid ühtlaselt kogu kesklinnas

Vanalinna tihendamine

UP väljavõte:

- vanalinna uushoonestuse alad

Vanalinna mõjutavad arengud

Siuru

- kesklinna funktsioonide tugevdamine
- südalinna tihendamine
- vanalinna sidumine Uueturu asumiga
- Arnold Matteuse plaani jätkamine
- kaks hoonet vanalinnas kaotavad oma senise funktsiooni

3+1 arhitektid

TU kampus vanalinnas

Vajadus hoida võimalikult suur osa Tartu Ülikoolist
vanalinnas või selle vahetus ümbruses

Delta hoone Arhitekt 11, Väli

Oöelu

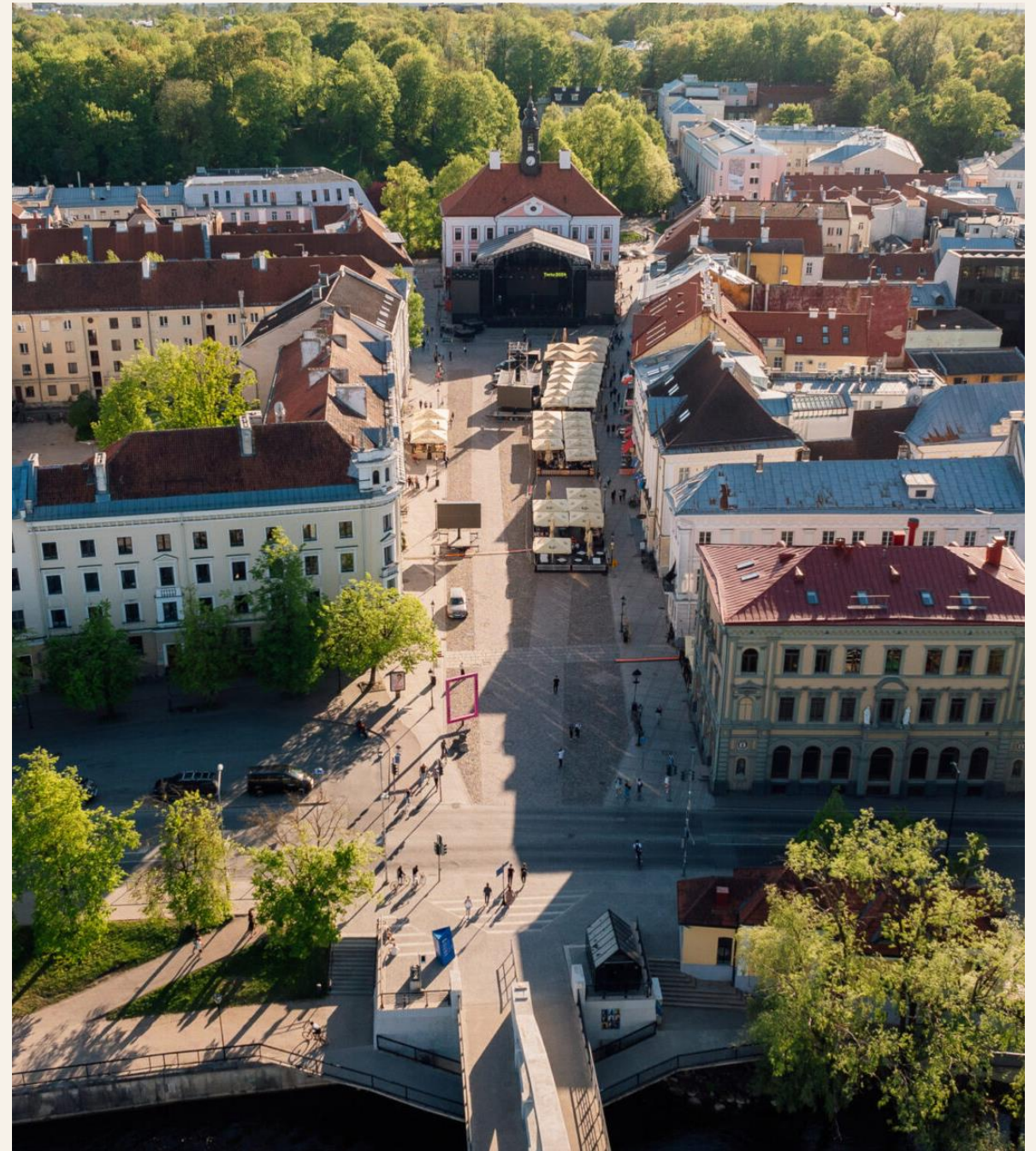
- oluline vanalinna funktsioon
- osa Tartu kultuurist
- konfliktis vanalinna elanike öörahuga

Genialistide klubi

Raekoja plats

- hooajaliste laienduste asukohad
- ligipääsetavus
- vähe ruumi sündmustele
- Iga-aastane uisuväljaku ehitus

Vanalinna rohealad

Emajõgi

- Peamiseks rohekoridoriks on Emajõgi koos kaldaaladega, kus on prioriteediks puhke- ja virgestustegevused.
- Et edendada elanikele ja külastajatele pakutavaid puhkamisvõimalusi, parandatakse sidet Emajõe-äärsete pargialadega.
- Jõekohvikud ja kaldapromenaad

Toomemägi

Roheringi projektiala

Hoolduskava (AB Artes Terrae OU, 2019)

Probleemid:

- nõlvad erosiooniohtlikud
- hämar – puudevõra on tihe, alustaimestik ei kasva ja on õrn
- vaated on kinni kasvanud

Lahendused:

- istutame nõlvadele rohttaimi ja põõsaid (juurestik hoiab mulda kinni), teeme lamapuidust erosioonitõkkeid, niidame nõlvasid kord aastas
- võimalik lahendus hämarusele: teha hoolikalt läbimõeldud valikraiet, et valgustingimusi ja vaadet parandada

Vabaduse puiestik

Roheringi projektiala

Probleemid:

- praegune metsik pargiosa ehk linnasalu ei ole paljude arvates ilus
- hämar - puudevõra on tihe, alustaimestik ei kasva ja on õrn

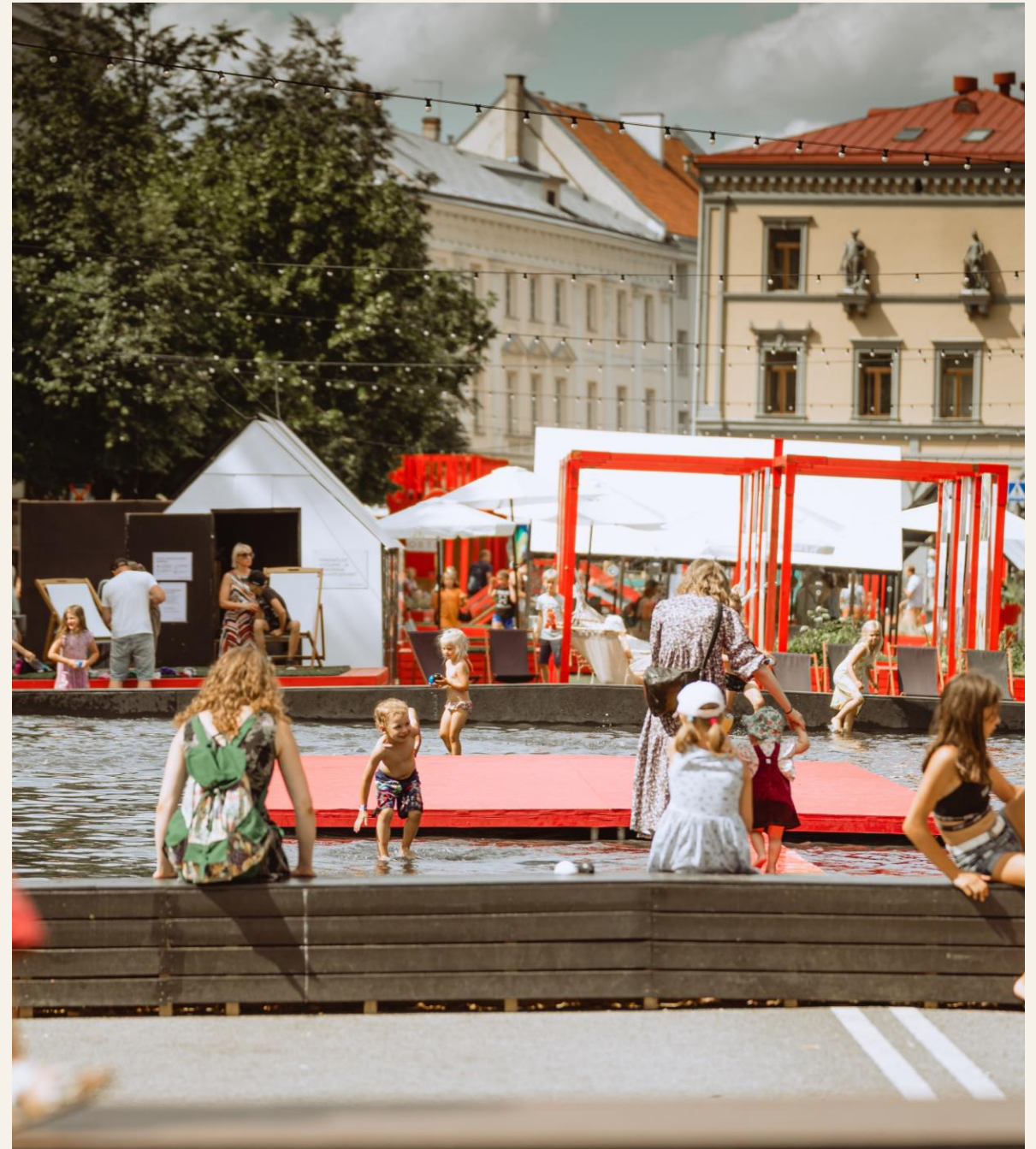
Lahendused:

- kureerime senist metsikut osa rohkem (koostamisel on haljastuskava), muudame hooldust ja taimevalikut
- keskendume hämaras kasvavatele taimedele, samuti kaalume puude hõrendamist

Plaanid

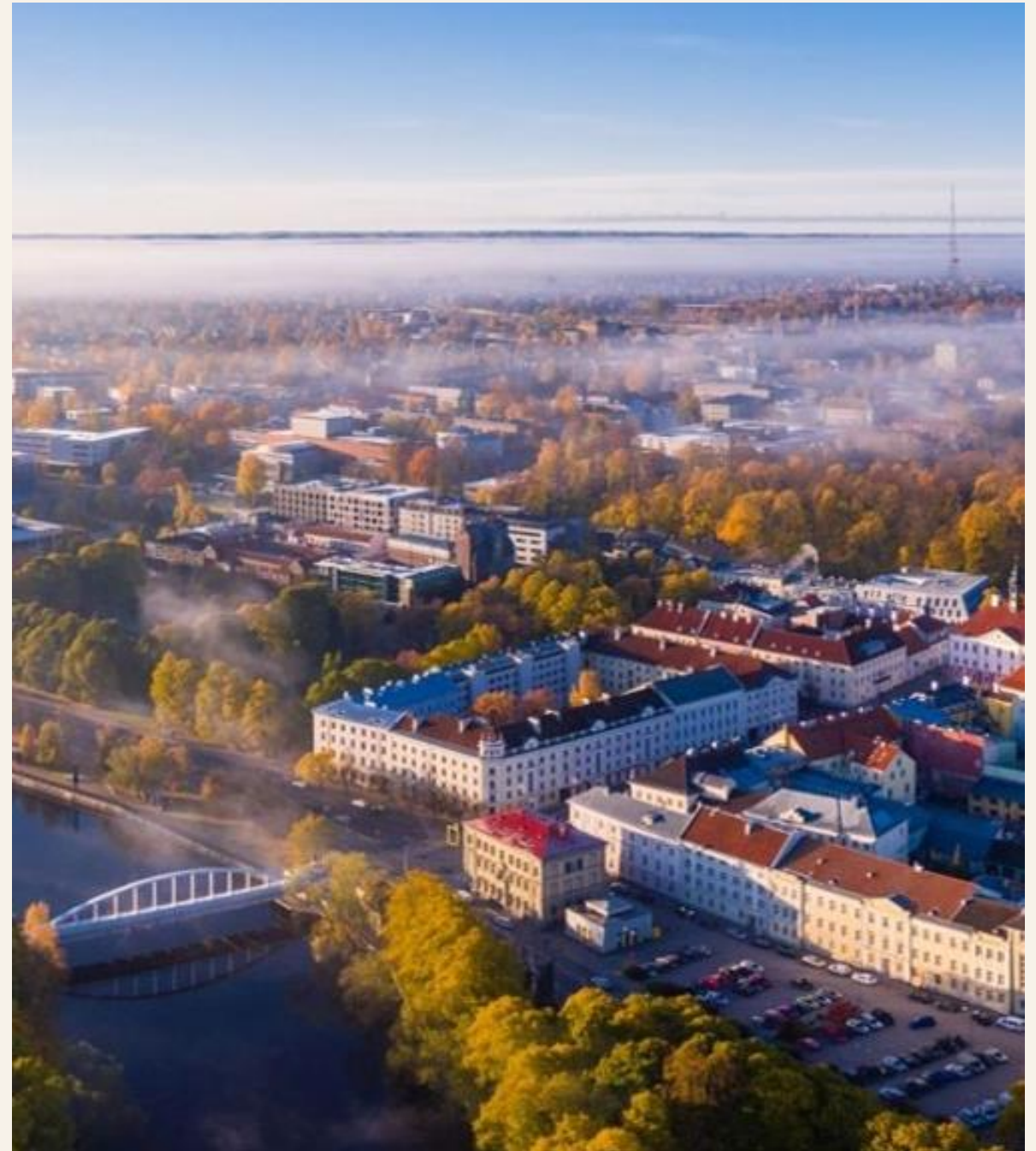
- Suveprojekt - keskendumine vanalinnale:
 - ajutiste ruumisekkumiste ja kultuuri kasutamine vanalinna elavdamiseks
- Oöelu strateegia (RLO + KO 2025)
 - vanalinn on sobiv koht nii vabaaja veetmiseks, kultuuri nautimiseks kui elamiseks
- Roheringi projekti jätkamine
- Raekoja platsi uus lahendus?

Kuidas edasi?

Mida saaks veel teha:

- hoonete tegeliku kasutuse kaardistamine?
- linnavalitsuse omandis kinnisvara kasutamine vanalinna elavdamiseks?
- vanalinna strateegia koostamine?
(nt [Tallinna vanalinna arengukava 2025-2035](#))

Aitäh!

Jiri Tintera
Ruumiloomes osakond
Tartu Linnavalitsus

TARTU